

4 SKYRIUS AKOSAS

Akosas žirglėjo per stalo įrankius, nuklojusius laivo virtuvės grindis. Vanduo jau kunkuliavo, o buteliukas su raminaisiais buvo paruoštas – jam tereikėjo į sietelį įberti džiovintų vaistažolių. Laidas truputį krestelėjo, ir Akosas užlipo ant šakutės, bato kulnu priplodamas jos dantis.

Jis keikė savo kvailą galvą, kuri niekaip nesiliovė įrodinėti, kad Aidžis dar turi vilties. *Galaktikoje yra tiek daug žmonių, turinčių pačias įvairiausias dovanas. Kas nors žinos, kaip padėti Aidžiui.* Tačiau iš tiesų Akosas pavargo gyventi viltimi. Jis laikėsi įsikibęs jos nuo pat tada, kai pirmą kartą atsidūrė Šotete, ir pagaliau jautėsi pasiruošęs ją paleisti ir tiesiog būti nešamas lemties ten, kur norėjo ji. Į mirtį, pas Noavekus, į Šotetą.

Jis prižadėjo tėčiui, kad pargabens Aidžį namo. Galbūt kosmoso tuštybės buvo geriausia, ką jis galėjo padaryti. Galbūt to turėtų pakakti.

Bet...

– Užsikišk, – Akosas supyko pats ant savęs ir suvertė iš virtuvinės spintelės ištrauktas žoleles į sietelį. Ledgėlių čia nebuvo, bet Akosas apie šotetų augalus išmoko pakankamai, kad galėtų sumaišyti paprastą raminają nuovirą. Tačiau šią akimirką jis neįjautė jokio įkvėpimo gaminti. Akosas automatiškai, beveik nevalingai

įmaišė garoko šaknies gabalėlius į sutrintus fenžu kiautus, o po to ant sutrinto mišinio užlašino truputį nektaro – dėl skonio. Akosas net nežinojo, kaip pavadinti augalus, iš kurių nektaras buvo paimtas – kai mokėsi karo stovykloje už Vo-os, Akosas praminė tas mažas trapias gėleles košiagėlėmis, nes patrynus tarp pirštų jos lengvai pavirsdavo į košę, bet tikrojo pavadinimo taip ir neišmoko. Šių gėlių nektaras buvo saldus, ir tai, rodės, buvo vienintelė naudinga jų savybė.

Kai vanduo užvirė, jis užpylė sietelį su vaistažolėmis. Jų ekstraktas išėjo purvinos rudos spalvos, todėl tobulai tiko paslėpti gelsviems raminiams. Akoso mama liepė užmigdyti Isę, o jis net nepaklausė kodėl. Jam nerūpėjo – Akosui buvo svarbu, kad Isė dingtų iš akių. Jis niekaip negalėjo išmesti iš galvos vaizdo, kaip Isė stovi ir žiūri į krauju plūstantį Ryzeką Noaveką, lyg tai būtų koks spektaklis. Isė Benesitė gal ir turėjo Orės veidą, bet buvo visiškai nepanaši į savo seserį. Jis negalėjo net pagalvoti, kad Orė galėtų tiesiog stovėti ir stebėti, kaip miršta žmogus – nesvarbu, kaip stipriai jo nekęstų.

Kai ekstraktas buvo užplikytas ir sumaišytas su vaistais, jis nunešė puodelį Cisei, kuri viena sėdėjo ant suolo prie virtuvės.

– Manęs lauki? – paklausė jis.

– Aha, – atsakė ji. – Mama liepė.

– Gerai. Ar nuneši šitą Isei? Kad šiek tiek nurimtų.

Cisė kilstelėjo antakį.

– Tik pati negerk, – pridėjo Akosas.

Ji ištiesė ranką, bet, užuot paėmusi puodelį, uždėjo delną jam ant riešo. Cisės žvilgsnis pasikeitė, paastrėjo – taip nutikdavo visada, kai Akoso tėkmės dovana nuslopindavo jo sesers galias.

– Kas liko iš Aidžio? – paklausė ji.

Akoso kūnas įsitempė. Jis nenorėjo galvoti, kas liko iš Aidžio.

– Padaras, tarnavęs Ryzekui Noavekui, – pagiežingai ištarė jis. – Kuris nekentė manęs, tėčio, turbūt ir tavęs su mama.

– Kaip tai įmanoma? – susiraukė ji. – Jis *negali* tiesiog imti ir mūsų nekęsti vien dėl to, kad jo galvoje atsidūrė svetimi prisiminimai.

– Manai, aš žinau? – Akosas kone suurzgė.

– Tuomet gal...

– Jis laikė mane prispaudęs, kol kitas kankino, – Akosas piktai pastūmė puodelį Cisei, ir karšta arbata aptaškė judviejų rankas. Cisė atšoko ir ėmė valyti rankas į kelnes.

– Ar nudeginau? – paklausė jis, linktelėdamas galva jos rankos pusėn.

– Ne, – atsakė ji. Švelnumas, kurį suteikdavo jos tėkmės dovana, grįžo į Cisės veidą. Akosas šiuo metu nenorėjo nė trupinėlio švelnumo, todėl nususuko.

– Tu nenori jos nuskriausti, ar ne? – paklausė Cisė, nago krašte-liu skimbčiodama į puodelio kraštą.

– Ne, – atsakė jis. – Atvirkščiai: ši arbata tam, kad nereikėtų jos nuskriausti.

– Tuomet nunešiu ją, – tarė Cisė.

Akosas tyliai niurgztelėjo. Jo krepšyje buvo daugiau raminamųjų. Gal jam pačiam reikėtų jų išgerti? Jis dar niekada nesijautė toks išsekęs – lyg pusiau baigtas audinys, pro kurį kiaurai persišviečia šviesa. Būtų paprasčiau tiesiog pamiegoti.

Tačiau, užuot apsisvaiginęs, Akosas išsitraukė iš kišenės džiovintą tyliagėlės žiedlapį ir įsikišo jį tarp skruosto ir dantų. Nors vienas žiedlapis jo ir neatjungs, šiek tiek apmalšins pojūčius. O tai geriau nei nieko.

Po valandėlės, kai Cisė sugrįžo, Akosas vis dar jautė tyliagėlės poveikį.

– Padaryta, – tarė ji. – Išė užmigo.

– Gerai, – atsakė jis. – Tuomet nutempkim ją į evakuacijos kapsulę.

– Keliauju su ja, – įsiterpė Cisė. – Jei mama teisi ir mums iš tikrųjų gresia karas...

– Ji teisi.

– Aha, – murmtelėjo Cisė. – Na, tokiu atveju visi Isės priešai tampa Thūvos priešais. Todėl neapleisiu savo kanclerės.

Akosas linktelėjo.

– Spėju, kad esi kitokios nuomonės.

– Pamiršai, kad man lemta tapti išdaviku? – paklausė jis.

– Akosai, – ji priklaupė priešais brolių. Jis neprisiminė, kada atsėdo ant suolo, kuris buvo kietas, šaltas ir trenkė dezinfekcine priemone. Cisė uždėjo ranką jam ant kelio. Ji buvo susirišusi plaukus į netvarkingą kuodą, ir kelios atsipalaidavusios garbanos rėmino jos veidą. Jo sesuo buvo graži – Cisės veidas buvo vėsios rudos spalvos, primenančios keramikos dirbinius iš Trelos. Jos oda buvo visai kaip Sairos, Aidžio ar Joreko. Pažįstama.

– Neprivalai daryti nieko, ko nenori. Nesvarbu, kad mama išauklėjo mus tikėti lemtimi, paklusti orakulams ir taip toliau, – tarė Cisė. – Tu esi thūveras. Turėtum keliauti su manimi. Palik kitus kariauti tarpusavyje, o mes keliausime namo ir lauksime karo pabaigos. Mes čia nereikalingi.

Jis buvo pagalvojęs apie tai. Dabar Akosas jautėsi dar labiau sumišęs nei anksčiau, ir ne tik dėl savo lemties. Kai tyliagėlės sukelta svaigulys pagaliau praėjo, jis prisiminė, kaip tą dieną gera buvo juoktis su Saira ir kokia šilta ji buvo, prisispaudusi arčiau jo. Prisiminė, kad, nors ir kaip norėjo vėl būti savo namuose, užlipti girgždančiais laiptais, pakurstyti akmens žarijas kieme ir minkant duonos tešlą paleisti į orą miltų debesį, jis privalėjo grįžti į realybę. O realybėje Aidžis buvo palūžęs, Akosas kalbėjo šotetų kalba, o jo lemtis vis dar buvo jo.

– Lemtį turi kentėti, – tarė jis. – Nes visa kita yra saviapgaulė.

Cisė atsiduso:

– Žinojau, kad taip pasakysi. Tačiau kartais saviapgaulė gali būti visai maloni.

– Saugokis, gerai? – paprašė, suimdamas jos ranką. – Tikiuosi, supranti, kad nenoriu tavęs vėl palikti. To trokštu turbūt mažiausiai visame pasaulyje.

– Žinau, – ji suspaudė Akoso nykštį. – Vis dar turiu vilties, kad vieną dieną grįši namo, Aidžis pasveiks, mama nustos būti ta sušikta orakule, o mudu galėsime vėl ką nors kartu sumeistrauti.

– Aha.

Akosas pabandė nusišypsoti. Jam atrodė, kad pavyko pusėtina.

Cisė padėjo broliui pasodinti Išę į evakuacijos kapsulę, o Teka paaiškino jai, kaip pasiųsti pagalbos signalą, kad Asamblėjos „smogikai“, kaip pavadino Teka, rastų jų laivelį. Tada Cisė pabučiavo mamą ir rankomis stipriai apšivijo Akoso liemenį, kol jos šiluma prasiskverbė kiurai jį.

– Tu prakeiktas milžinas, – švelniai tarė ji atsitraukdama. – Kas leido užaugti aukštesniam už mane?

– Pats tą padariau, kad tave paerzinčiau, – išsišiepė Akosas.

Tada Cisė įlipo į kapsulę ir uždarė duris. Akosas nežinojo, kada vėl ją pamatys.

Teka užklidikščiavo iki kapitono kėdės navigacijos denyje ir atsuktuvu, kurį visą laiką nešiojosi prisikabinusi prie diržo, atlupo priešais skydelio dangtį. Visa tai ji darė nerūpestingai švilpaudama.

– Ką darai? – sušuko Saira. – Dabar tikrai ne laikas ardyti mūsų laivą.

– Pirma, tai yra *mano* laivas, o ne mūsų, – Teka užvertė vieną mėlyną akį. – Daugelį funkcijų, kurios padėjo mums išgyventi iki dabar, sukonstravau aš. Antra, ar tikrai dar nori skristi į Asamblėjos Centrą?

– Ne, – Saira atsisėdo į antrojo piloto kėdę, Tekai iš dešinės. – Kai paskutinį kartą ten buvau, nugirdau, kaip Trelos atstovė pa-

vadino mano motiną mėšlo krūva. Ji nemanė, kad suprantu, nors šnekėjo othyriečių kalba.

– Nesistebiu, – lyg prunkštelėjusi, o gal krenkštelėjusi Teka išsitraukė saują laidų iš prietaisų skydelio, o tada ėmė braukti juos pirštais, lyg glostytų augintinį. Tuomet ji iki pat peties įkišo ranką į ertmę po laidais – kažkur, kur Akosas jau negalėjo nieko matyti. Priešais juos, šiek tiek uždengdama ekranuose mirgančią tėkmės srovę, atsirado švytinti koordinacių projekcija. Laivo nosis (Akosas buvo tikras, kad laivo priekis turi kokį nors techninį pavadinimą, kurio jis nežinojo, todėl vadino tai nosimi) pasislinko, ir laivas pakaitė kursą ne tolyn, o link tėkmės srovės.

– O mums neketini pasakyti, kur link keliaujame? – paklausė Akosas, žengdamas ant navigacijos denio. Prietaisų skydelis, kupinas svirtelių, mygtukų ir jungiklių, švytėjo įvairiausiomis spalvomis. Net jei Teka būtų kaip įmanoma plačiau išskėtusi rankas, iš savo kėdės vis vien nebūtų jų visų pasiekusi.

– Na, kadangi jau visi esame čia įstrigę, gal ir galiu, – atsakė ji ir, suėmusi savo šviesius plaukus į kuodą ant pakaušio, perrišo juos stora gumele, kurią nešiojo ant riešo. Skendinti per dideliame techniko kombinezone, kojas parietusi po savimi, Teka atrodė kaip vaikas, žaidžiantis laivo kapitoną. – Mes keliaujame į tremtinių koloniją, kuri yra Ogroje.

Ogra. Žmonės ją vadino šešėlių planeta. Šios planetos gyventojus sutikdavai retai, o pro pačią Ogrą skrisdavai dar rečiau. Ji buvo toli nuo Thūvos, kitame tėkmės srovės žiedo supamos Saulės sistemos pakraštyje. Jokia sekimo įranga negalėjo prasiskverbti pro tirštą, tamsią planetos atmosferą – tiesą sakant, stebuklas, kad jie apskritai gaudavo sistemos naujienų transliaciją. Kita vertus, patys ograi niekada nesidalydavo naujienomis, todėl beveik niekas nebuvo matęs planetos paviršiaus, net nuotraukose.

Sairos akys, savaime aišku, supratingai sušvito:

– Ogra? Bet kaip ketini su jais užmegzti ryšį?

– Lengviausias būdas perduoti pranešimus, kurių nesiklausytų valdžia, yra per žmones, – paaiškino Teka. – Todėl mano mama ir buvo ekspedicijos laivo įguloje – kad atstovautų tremtinių interesams tarp sukilėlių. Mes bandėme dirbti išvien. Bet kokiu atveju, tremtinių kolonija yra gera vieta persigrupuoti ir sužinoti, kas dedasi Vo-oje.

– Turiu įtarimą, – sukryžiuodamas ant krūtinės rankas prabilo Akosas. – Chaosas.

Teka protingai palingavo galva:

– Ir dar daugiau chaoso po jo. Su maža pertraukėle tarp jų. Chaosui, žinoma.

Akosas negalėjo įsivaizduoti, kaip Vo-a atrodė dabar, kai – kaip manė šotetai – Ryzekas Noavekas visų jų akyse buvo nužudytas savo jaunesnės sesers. Na, bent jiems taip atrodė – Saira, suvaidinusi, kad pasmeigia Ryzeką, iš tikrųjų laukė, kol miego eliksyras, kurį jam sugirdė tą rytą, pradės veikti ir jį nokautuos. Galbūt miestą užėmė budinti kariuomenė, vadovaujama Vakrezo Noaveko, vyresnio Ryzeko pusbrolio, o gal tie, kurie gyveno miesto pakraščiuose, suplūdo į gatves ir užpildė atsiradusį galios vakuumą. Bet kokiu atveju, Akosas įsivaizdavo gatves, nusėtas stiklo šukėmis, kraujo purslais ir vėjyje plevenančiais popieriaus skutais.

Saira nuleido galvą ir suėmė kaktą delnais.

– Be to, dar yra Lazmetas, – tarė ji.

Tekos antakiai šoktelėjo:

– Ką?

– Prieš savo mirtį... – Saira neaiškiai mostelėjo į kitą laivo galą, kur Ryzekas pasitiko savo lemtį. – Ryzekas man pasakė, kad mūsų tėvas gyvas.

Saira beveik nekalbėdavo apie Lazmetą, todėl Akosas žinojo apie jį tik iš istorijos pamokų, kurių klausėsi dar būdamas vaikas, ir paskalų – nors thūverų skleidžiami gandai apie šotetus ne visada būdavo patys tiksliausi. Tuo metu, kai prieš dvi kartas orakulai

pirmą kartą prabilo apie Noavekų šeimos lemtis, Noavekai dar nevaldė Šoteto. Kai Lazmeto motina subrendo, ji jėga užėmė sostą, pateisindama perversmą jai išpranašauta lemtimi. Vėliau, kai bent dešimt metų laikų atsėdėjo valdovo vietoje, Lazmeto motina nužudė visus savo brolius ir seseris, kad sostas būtų garantuotas jos vaikams. Iš tokios šeimos buvo kilęs Lazmetas, kuris, pasak visų, buvo nė per izitą nemažesnis tironas.

– Dievaži, – sudejavo Teka. – Ar čia kokia nors Visatos taisyklė, kad nors vienas Noavekų šiknius visada turi būti gyvas?

Saira rūsčiai atsisuko Tekos pusėn:

– O aš kas, lavonas?

– Tu ne šiknė, – atkirto Teka. – Bet dar pasiginčyk, ir pakeisiu savo nuomonę.

Saira atrodė patenkinta savimi. Akosas pamanė, kad ji nepratusi būti atskirta nuo savo šeimos reputacijos.

– Kad ir kokios Visatos taisyklės reguliuoja Noavekų gyvenimą, – tęsė ji, – neįsivaizduoju, kaip Lazmetas gali būti gyvas. Bet man neatrodė, kad Ryzekas galėtų meluoti. Jis nebandė išgelbėti savo kailio, jis tiesiog... mane perspėjo.

Teka vėl prunkštelėjo:

– Nes Ryzekas labai mėgsta daryti paslaugas kitiems.

– Nes jis bijojo savo tėvo, – paaiškino Akosas. Kai Saira kalbėdavo apie Ryzeką, visada užsimindavo, kaip jis bijojo Lazmeto. Kas daugiau galėtų išgąsdinti tokį vyrą kaip Ryzekas, jei ne žmogus, kuris jį tokiu pavertė? – Ar ne? Lazmetas jam varo siaubą. Na, ar bent jau varė.

Saira palingavo galva:

– Jei Lazmetas gyvas... – jos vokai suvirpėjo ir užsimerkė. – Tai reikia ištaisyti. Kaip įmanoma greičiau.

Tai reikia ištaisyti. Lyg uždavinio klaidą ar techninį sutrikimą. Akosas nesuprato, kaip galima taip kalbėti apie savo pačios tėvą. Tai sukrėtė jį daug labiau, nei būtų sukrėtęs nuoširdus Sairos iš-

gąstis. Ji net nekalbėjo apie savo tėvą kaip apie žmogų. Ką tokio ji galėjo pamatyti? Kas galėjo priversti ją taip šnekėti?

– Spręskime po vieną problemą, – kiek švelniau nei įprastai tarė Teka.

Akosas kostelėjo:

– Taip, pirmiausia išgyvenkime Ogros atmosferą, o *tada* galėsimė nužudyti patį galingiausią žmogų viso Šoteto istorijoje.

Saira atsimerkė ir nusijuokė.

– Pasiruoškite ilgam skrydžiui, – pranešė Teka. – Kelionės tikslas – Ogros planeta.